

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODNOGA GOSPODARSTVA

3600

Na temelju članka 2. stavka 3., članka 9. stavka 3., članka 12. stavka 6., članka 13. stavka 4., članka 14. stavka 5., članka 15. stavka 4., članka 16. stavka 5., članka 17. stavka 3., članka 18. stavka 4., članka 19. stavka 6., članka 20. stavka 11., članka 21. stavka 2.i 5., članka 22. stavka 3., članka 23. stavka 2. i 9., članka 24. stavka 3., članka 25. stavka 3., članka 27. stavka 3., članka 28. stavka 4. i 5., članka 29. stavka 9., članka 31. stavka 3. i članka 73. stavka 2. Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (»Narodne novine« broj 140/05) ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva donosi

PRAVILNIK

O STAVLJANJU NA TRŽIŠTE SJEMENA ULJARICA I PREDIVOG BILJA

OPĆE ODREDBE

Sadržaj Pravilnika

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se vrste uljarica i predivog bilja čije se sjeme može certificirati i uvjeti certifikacije sjemena; kategorije sjemena pojedinih vrsta uljarica i predivog bilja i uvjeti kojima moraju udovoljiti pojedine kategorije sjemena; uvjeti proizvodnje sjemena uljarica i predivog bilja; uvjeti i postupak stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom za sjeme uljarica i predivog bilja i njihove kategorije; program osposobljavanja i uvjeti pod kojima se dobavljaču odobrava obavljanje nadzora pod stručnom kontrolom; uvjeti koje moraju ispunjavati dobavljači poljoprivrednog sjemena; način i vrijeme prijave za nadzor; obrazac Izvješća; obrazac Uvjerenja o priznavanju sjemenskog usjeva; sadržaj i način vođenja evidencije o izdanim obrascima; sadržaj, oblik i način vođenja evidencije o masi preuzetoga naturalnog i dorađenog sjemena; minimalni zahtjevi o kvaliteti sjemena; veličina partije sjemena za pojedinu vrstu bilja; nadzor rada uzorkivača; nadzor rada laboratorija; obrazac Zahtjeva za izdavanje certifikata o sjemenu; dokumentacija, sadržaj, oblik i način vođenja evidencije o izdanim certifikatima o sjemenu; način i uvjeti provođenja naknadne kontrole za pojedine vrste uljarica i predivog bilja; način i uvjeti pakiranja, plombiranja i označavanja sjemena uljarica i predivog bilja; veličina sitnog pakiranja za pojedine vrste uljarica i predivog bilja; uvjeti trgovine sjemena na veliko i malo; uvjeti stavljanja na tržište sjemena koje je tretirano kemikalijama ili sredstvima za zaštitu bilja i sjemena koje udovoljava uvjetima ekološke proizvodnje u poljoprivredi; dokumenti koji prilikom uvoza moraju pratiti sjeme i/ili biti na pakiranju; uvjeti za uvoz i stavljanje na tržište sjemena u pogledu pakiranja, plombiranja i označavanja.

Članak 2.

- 1) Odredbe ovog Pravilnika odnose se na proizvodnju sjemena uljarica i predivog bilja s namjerom stavljanja na tržište i stavljanje na tržište sjemena uljarica i predivog bilja namijenjenih poljoprivrednoj proizvodnji, osim sjemena uljarica i predivog bilja koje je namjeno za ukrasne svrhe.
- 2) Odredbe ovog Pravilnika ne odnose se na sjeme uljarica i predivog bilja namijenjeno izvozu.

POSEBNE ODREDBE

Značenje izraza

Članak 3.

Izrazi upotrijebljeni u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

1. *Uljarice i predivo bilje* su biljke sljedećih rodova i vrsta:

<i>Arachis hypogaea L.</i>	zemni orašac, kikiriki
<i>Brassica juncea (L.) and Czernj and Cosson</i>	smeđa gorušica
<i>Brassica napus L. (partim)</i>	uljana repica
<i>Brassica nigra (L.) Koch</i>	crna gorušica
<i>Brassica rapa L. var. silvestris (Lam.) Briggs</i>	krmna ogrštica
<i>Cannabis sativa L.</i>	konoplja
<i>Carthamus tinctorius L.</i>	šafranika
<i>Carum carvi L.</i>	kim
<i>Glycine max (L.) Merr.</i>	soja
<i>Gossypium spp.</i>	pamuk
<i>Helianthus annuus L.</i>	suncokret
<i>Linum usitatissimum L.</i>	predivi i uljni lan
<i>Papaver somniferum L.</i>	mak
<i>Sinapis alba L.</i>	bijela gorušica

2. *Inbred ili samooplodna linija* je zadovoljavajuće ujednačena i postojana linija dobivena samooplodnjom i odabirom kroz veći broj generacija ili drugom odgovarajućom tehnikom;
3. *Stranooplodna sorta* je zadovoljavajuće ujednačena i postojana sorta.
4. *Dvolinijski hibrid* je prva generacija križanja koje je definirao oplemenjivač između dvije samooplodne linije;
5. *Četverolinijski hibrid* je prva generacija križanja koje je definirao oplemenjivač između dva dvolinijska hibrida;
6. *Trolinijski hibrid* je prva generacija križanja koje je definirao oplemenjivač između samooplodne linije i dvolinijskog hibrida;
7. *Sintetička sorta* je sorta koja je sastavljena od certificiranog sjemena točno određenog o opršivaču ovisnog hibrida s certificiranim sjemenom jednog ili više točno određenih

oprašivača i mehanički kombiniranih komponenti u omjerima koji su zajedno odredile osobe odgovorne za održavanje tih komponenti, nakon što je o toj kombinaciji službeno obaviješteno tijelo nadležnog za certifikaciju;

8. *O opašivaču ovisan hibrid* je muška sterilna komponenta sintetičke sorte (ženska komponenta);

9. *Oprašivač* je komponenta sintetičke sorte koja praši cvjetni prah (muška komponenta);

10. *Sitno pakiranje* je pakiranje sjemena uljarica i predivog bilja kategorije certificirano sjeme, certificirano sjeme prve generacije, certificirano sjeme druge generacije, certificirano sjeme treće generacije ili komercijalno sjeme do najveće ukupne mase pakiranja od 2 kg, namijenjeno stavljanju na tržiste.

Sjeme uljarica i predivog bilja i njegove kategorije

Članak 4.

1) Na tržiste se može staviti sjeme uljarica i predivog bilja kojemu je u postupku certifikacije potvrđena kategorija:

A) Osnovno sjeme (sorte osim hibrida) je ono:

- a) koje je proizvedeno pod odgovornošću oplemenjivača u skladu sa prihvaćenom praksom za održavanje sorte;
- b) koje je namijenjeno za proizvodnju sjemena kategorije certificirano sjeme ili kategorije certificirano sjeme prve generacije ili certificirano sjeme druge generacije ili, gdje je primjenjivo, certificirano sjeme treće generacije;
- c) koje udovoljava uvjetima za osnovno sjeme propisanim u Dodatku 1. i 2. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio ili je predmet iznimke propisane odredbama članka 19. stavka 4. i 5. i članka 27. stavka 1. i 2. ovoga Pravilnika; i
- d) za koje je stručnim nadzorom ili u slučaju uvjeta propisanih u Dodatku 2. stručnim nadzorom ili nadzorom pod stručnom kontrolom utvrđeno da udovoljava uvjetima navedenim pod a), b) i c).

B) Osnovno sjeme (hibridi) je ono:

1. Osnovno sjeme inbred linija je ono:

- a) koje udovoljava uvjetima za osnovno sjeme propisanim u Dodatku 1. i 2. ovoga Pravilnika ili je predmet iznimke propisane odredbama članka 19. stavka 4. i 5. i članka 27. stavka 1. i 2. ovoga Pravilnika; i
- b) za koje je stručnim nadzorom ili u slučaju uvjeta propisanih u Dodatku 2. stručnim nadzorom ili nadzorom pod stručnom kontrolom utvrđeno da udovoljava uvjetima navedenim pod a).

2. Osnovno sjeme dvolinijskih hibrida je ono:

- a) koje je namijenjeno za proizvodnju trolinijskih ili četverolinijskih hibrida;
- b) koje udovoljava uvjetima za osnovno sjeme propisanim u Dodatku 1. i 2. ovoga Pravilnika ili je predmet iznimke propisane odredbama članka 19. stavka 4. i 5. i članka 27. stavka 1. i 2. ovoga Pravilnika; i
- c) za koje je službenim nadzorom ili u slučaju uvjeta propisanih u Dodatku 2. stručnim nadzorom ili nadzorom pod stručnom kontrolom utvrđeno da udovoljava uvjetima navedenim pod a) i b).

U slučaju predivog i uljnog lana kategorija osnovno sjeme može se podijeliti na kategorije osnovno sjeme prve generacije, osnovno sjeme druge generacije.

C) Certificirano sjeme (krmna ogrštica, smeđa gorušica, uljana repica, dvodomna konoplja, šafranika, crna gorušica, kim, suncokret, opijumski mak, bijela gorušica) je ono:

- a) koje je proizvedeno direktno od osnovnog sjemena ili, ako oplemenjivač tako zahtijeva, od sjemena koje potječe od generacija koje prethode osnovnom sjemenu i koje može udovoljiti i za koje je službenim nadzorom utvrđeno da udovoljava uvjetima za osnovno sjeme propisanim u Dodatku 1. i 2. ovoga Pravilnika;
- b) koje je namijenjeno u druge svrhe osim proizvodnje sjemena uljarica i predivog bilja;
- c) koje udovoljava uvjetima za certificirano sjeme propisanim u Dodatku 1. i 2. ovoga Pravilnika ili je predmet iznimke propisane odredbama članka 19. stavka 5. i članka 27. stavka 2. ovoga Pravilnika; i
- d) za koje je službenim nadzorom ili u nadzoru pod stručnom kontrolom utvrđeno da udovoljava uvjetima navedenim pod a), b) i c).

D) Certificirano sjeme prve generacije (kikiriki, jednodomna konoplja, lan, soja, pamuk) je ono:

- a) koje je proizvedeno direktno od osnovnog sjemena ili, ako oplemenjivač tako zahtijeva, od sjemena koje potječe od generacija koje prethode osnovnom sjemenu i koje može udovoljiti i za koje je službenim nadzorom utvrđeno da udovoljava uvjetima za osnovno sjeme propisanim u Dodatku 1. i 2. ovoga Pravilnika;
- b) koje je namijenjeno za proizvodnju sjemena kategorije certificirano sjeme druge generacije ili, gdje je primjenjivo, kategorije certificirano sjeme treće generacije ili je namijenjeno u druge svrhe osim proizvodnje sjemena uljarica i predivog bilja;
- c) koje udovoljava uvjetima za certificirano sjeme propisanim u Dodatku 1. i 2. ovoga Pravilnika ili je predmet iznimke propisane odredbama članka 19. stavka 5. i članka 27. stavka 2. ovoga Pravilnika; i
- d) za koje je službenim nadzorom ili u nadzoru pod stručnom kontrolom utvrđeno da udovoljava uvjetima navedenim pod a), b) i c).

E) Certificirano sjeme druge generacije (kikiriki, lan, soja, pamuk) je ono:

- a) koje je proizvedeno direktno od osnovnog sjemena, od certificiranog sjemena prve generacije ili, ako oplemenjivač tako zahtijeva, od sjemena koje potječe od generacija koje prethode osnovnom sjemenu i koje može udovoljiti i za koje je službenim nadzorom utvrđeno da udovoljava uvjetima za osnovno sjeme propisanim u Dodatku 1. i 2. ovoga Pravilnika;
- b) koje je namijenjeno u druge svrhe osim proizvodnje sjemena uljarica i predivog bilja ili, gdje je primjenjivo, koje je namijenjeno proizvodnji sjemena kategorije certificirano sjeme treće generacije;
- c) koje udovoljava uvjetima za certificirano sjeme propisanim u Dodatku 1. i 2. ovoga Pravilnika ili je predmet iznimke propisane odredbama članka 19. stavka 5. i članka 27. stavka 2. ovoga Pravilnika; i
- d) za koje je službenim nadzorom ili u nadzoru pod stručnom kontrolom utvrđeno da udovoljava uvjetima navedenim pod a), b) i c).

F) Certificirano sjeme druge generacije (jednodomna konoplja) je ono:

- a) koje je proizvedeno direktno od certificiranog sjemena prve generacije koje je potvrđeno i službeno nadzirano posebno u pogledu proizvodnje certificiranog sjemena druge generacije;
- b) koje je namijenjeno za proizvodnju konoplje koja će biti požeta u cvatnji;
- c) koje udovoljava uvjetima za certificirano sjeme propisanim u Dodatku 1. i 2. ovoga Pravilnika ili je predmet iznimke propisane odredbama članka 19. stavka 5. i članka 27. stavka 2. ovoga Pravilnika; i
- d) za koje je službenim nadzorom ili u nadzoru pod stručnom kontrolom utvrđeno da

udovoljava uvjetima navedenim pod a), b) i c).

G) Certificirano sjeme treće generacije (lan) je ono:

- a) koje direktno potječe od osnovnog sjemena, certificiranog sjemena prve generacije ili druge generacije, ili ako oplemenjivač tako zahtijeva, od sjemena koje potječe od generacija koje prethode osnovnom sjemenu i koje može udovoljiti i za koje je službenim nadzorom utvrđeno da udovoljava uvjetima za osnovno sjeme propisanim u Dodatku 1. i 2. ovoga Pravilnika;
- b) koje je namijenjeno u druge svrhe osim proizvodnje sjemena uljarica i predivog bilja;
- c) koje udovoljava uvjetima za certificirano sjeme propisanim u Dodatku 1. i 2. ovoga Pravilnika ili je predmet iznimke propisane odredbama članka 19. stavka 5. i članka 27. stavka 2. ovoga Pravilnika; i
- d) za koje je službenim nadzorom ili u nadzoru pod stručnom kontrolom utvrđeno da udovoljava uvjetima navedenim pod a), b) i c).

H) Komercijalno sjeme je ono:

- a) koje se može identificirati po vrsti kojoj pripada;
- b) koje udovoljava zahtjevima za komercijalno sjeme propisanim u Dodatku 2. ovoga Pravilnika ili je predmet iznimke propisane odredbama članka 19. stavka 5. i članka 27. stavka 2. ovoga Pravilnika; i
- c) za koje je službenim nadzorom ili u nadzoru pod stručnom kontrolom utvrđeno da udovoljava uvjetima navedenim pod a) i b).

Proizvodnja sjemena

Članak 5.

- 1) Sjeme uljarica i predivog bilja mogu proizvoditi pravne i fizičke osobe koje su upisane i registrirane u Upisniku dobavljača poljoprivrednog sjemena (u dalnjem tekstu: Upisnik dobavljača sjemena).
- 2) Dobavljač sjemena registrovan za proizvodnju sjemena uljarica i predivog bilja mora voditi evidenciju o zasnovanoj proizvodnji za sjeme koje proizvodi na Obrascu broj 7. koji se nalazi u Dodatku 6. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.
- 3) Dobavljač sjemena iz stavka 2. ovoga članka dužan je dostaviti plan proizvodnje sjemena Zavodu za sjemenarstvo i rasadničarstvo (u dalnjem tekstu: Zavod) najmanje mjesec dana prije sjetve.
- 4) U slučaju kada se proizvodnja sjemena zasniva sa sjemenom iz uvoza dobavljač sjemena obvezan je Zavodu dostaviti uzorak sjemena uzet u okviru stručnog nadzora ili nadzora pod stručnom kontrolom od svake partije koju koristi za zasnivanje usjeva najkasnije do sjetve sjemenskog usjeva, uz iznimku za kategoriju sjemena komercijalno.

Nadzor

Članak 6.

- 1) Nadzor nad proizvodnjom sjemena uljarica i predivog bilja provodi Zavod.
- 2) Zavod provodi stručni nadzor nad sjemenskim usjevima prema međunarodno prihvaćenim metodama OECD-a koje su dostupne na web stranicama Zavoda.
- 3) Zavod može odobriti dobavljaču, na njegov zahtjev, da na vlastitoj proizvodnji za tekuću godinu provodi nadzor nad utvrđivanjem uvjeta iz Dodatka 1. ovoga Pravilnika kao nadzor pod stručnom kontrolom za kategoriju komercijalno sjeme.

- 4) Zavod će odobriti dobavljaču sjemena da na vlastitoj proizvodnji obavlja nadzor pod stručnom kontrolom prema stavku 3. ovoga članka ako ima zaposlenog djelatnika kao nadzornika za obavljanje poslova nadzora pod stručnom kontrolom, a koji:
- a) je osoba u radnom odnosu kod dobavljača na neodređeno vrijeme;
 - b) je inženjer ili diplomirani inženjer agronomije/poljoprivrede odnosno prvostupnik agronomije/poljoprivrede ili magistar agronomsko/poljoprivredne struke;
 - c) nema privatni interes u vezi s provođenjem nadzora;
 - d) ima dvogodišnje radno iskustvo u proizvodnji sjemena;
 - e) je prošao provjeru znanja u Zavodu i stekao uvjerenje za obavljanje nadzora pod stručnom kontrolom;
 - f) je dao pismenu izjavu da će provoditi nadzor po istim pravilima kao što se provodi stručni nadzor.
- 5) Zavod će priznati rezultate nadzora pod stručnom kontrolom iz stavka 3. ovoga članka ukoliko budu ispunjeni sljedeći uvjeti:
- 1. da je dobavljač ovlašten za nadzor u skladu sa stavkom 4. ovoga članka;
 - 2. da je sjemenski usjev koji se nadzire u skladu sa stavkom 3. ovoga članka proizведен iz sjemena koje je prošlo službenu naknadnu kontrolu sa zadovoljavajućim rezultatom;
 - 3. da će nad sjemenskim usjevima nad kojima se provodi nadzor pod stručnom kontrolom iz stavka 3. ovoga članka biti proveden stručni nadzor od strane Zavoda i to na najmanje 5 % površina od ukupno prijavljenih površina;
 - 4. da će proporcionalan broj partija sjemena biti uključen u naknadnu kontrolu kako za laboratorijske analize tako i za provjeru sortne autentičnosti i čistoće.
- 6) U slučaju ponovljene povrede pravila o nadzoru prilikom provođenja nadzora pod stručnom kontrolom Zavod će oduzeti odobrenje za obavljanje nadzora pod stručnom kontrolom, privremeno ili trajno, nadzorniku za kojeg se utvrди da je kriv bilo namjerno ili nenamjerno.
- 7) U slučaju povrede pravila o nadzoru iz stavka 6. ovoga članka svako certificiranje ispitivanog sjemena Zavod će poništiti uz obavijest nadležnoj inspekciji radi zabrane stavljanja na tržište i povlačenja s tržišta sjemena osim ako se dokaže da takvo sjeme i dalje ispunjava sve propisane zahtjeve.

Članak 7.

- 1) Dobavljač sjemena podnosi prijavu za nadzor Zavodu do 10. travnja tekuće godine.
- 2) Prijava se podnosi na Obrascu broj 1. koji se nalazi u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.
- 3) Uz prijavu se prilaže:
 - skica lokacije, table na kojoj je zasijan sjemenski usjev;
 - uvjerenje održivača sorte ili linije o autentičnosti sorte ili linije za proizvodnju osnovnog sjemena i linija;
 - ako postoje podaci o proizvođaču koji proizvodi sjeme u ime i za račun podnositelja prijave;
 - odobrenje Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva (u dalnjem tekstu: Ministarstvo) za proizvodnju sjemena za naručitelja iz treće zemlje ukoliko se sjeme proizvodi u skladu sa člankom 12. Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (u dalnjem tekstu: Zakon).

Članak 8.

- 1) Za svaku vrstu i kategoriju sjemena potrebno je obaviti određen broj pregleda u tijeku uzgoja sjemenskog usjeva odnosno poslije žetve kako je utvrđeno u Dodatku 1. ovoga Pravilnika, a prema metodama navedenim u članku 6. stavku 2. ovoga Pravilnika.

- 2) Nakon obavljenog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom sastavlja se Zapisnik. Obrazac Zapisnika nalazi se u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.
- 3) Zapisnik se sastavlja posebno za svaku parcelu sjemenskog usjeva.
- 4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka s više parcela iste vrste, sorte i kategorije sjemenskog usjeva i istog dobavljača sjemena koje nisu udaljene više od 10 km jedna od druge, može se sastaviti jedan zajednički zapisnik ako se obaveznim pregledom utvrdi da su na tim parcelama svi bitni elementi nadzora iz Dodatka 1. ovoga Pravilnika potpuno identični.
- 5) Nadzor se obavlja u prisutnosti odgovorne stručne osobe dobavljača sjemena koji je prijavio sjemenski usjev za nadzor.
- 6) Odmah po obavljenom nadzoru pod stručnom kontrolom dobavljač je obavezan dostaviti Zavodu jedan primjerak zapisnika o obavljenom nadzoru.
- 7) Nakon obavljenog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom Zavod podnosi Ministarstvu Izvješće o obavljenom stručnom nadzoru nad sjemenskim usjevima (u dalnjem tekstu: Izvješće). Obrazac Izvješća propisan je u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.

Članak 9.

- 1) Ako je nakon obavljenih pregleda iz članka 8. stavka 1. ovoga Pravilnika utvrđeno da sjemenski usjev udovoljava uvjetima iz Dodatka 1. ovoga Pravilnika usjev se priznaje sjemenskim i izdaje se Uvjerenje.
- 2) Obrazac Uvjerenja propisan je u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.
- 3) Zavod odnosno dobavljač vode evidenciju o izdanim Uvjerenjima na Obrascu broj 6. koji se nalazi u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.

Dorada sjemena

Članak 10.

- 1) Dobavljač sjemena registriran za doradu mora voditi evidenciju o masi preuzetog naturalnog sjemena u skladu sa Obrascem broj 7a i evidenciju o dorađenom sjemenu u skladu sa Obrascem broj 7c koji se nalaze u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.
- 2) Nadzor nad postupanjem sa sjemenom u fazama iz članka 18. stavka 1. Zakona vodit će se uvidom u evidencije i kontrolu stanja u objektima dobavljača.

Kvaliteta sjemena

Članak 11.

- 1) Za potrebe ispitivanja kvalitete sjemena u procesu certifikacije i ispitivanja komercijalnog sjemena za naknadnu kontrolu uzorci sjemena će se uzimati u tijeku stručnog nadzora ili nadzora pod stručnom kontrolom iz partija sjemena pakiranih, plombiranih i označenih za stavljanje na tržište.
- 2) Uzorkovanje sjemena u tijeku nadzora pod stručnom kontrolom obavlja uzorkivač upisan u Upisnik uzorkivača sjemena (u dalnjem tekstu: Upisnik uzorkivača).
- 3) Za ispitivanje kvalitete sjemena u procesu certifikacije uzorci sjemena se mogu uzimati samo iz homogenih partija, a najveća masa partije i najmanja masa uzorka propisana je u Dodatku 3. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.
- 4) Uzimanje uzoraka za ispitivanje kvalitete sjemena provodi se prema propisanim metodama.

Članak 12.

- 1) Ispitivanje kvalitete sjemena provodi laboratorij koji je upisan u Upisnik laboratorijskog materijala za kontrolu kvalitete poljoprivrednog reproduksijskog materijala (u dalnjem tekstu: Upisnik laboratorijskog materijala).
- 2) Ispitivanje kvalitete sjemena provodi se prema propisanim metodama.
- 3) Naknadnom kontrolom Zavod provodi nadzor nad radom laboratorijskog materijala.
- 4) Naknadna kontrola je ponovljeno ispitivanje kvalitete sjemena koju obavlja Zavod.
- 5) Naknadnoj kontroli podliježe najmanje 5 % od ukupno certificiranih partija sjemena u tijeku jedne godine. Taj postotak će što je moguće bolje biti raspoređen na pravne i fizičke osobe uključene u certifikaciju sjemena, vrste uključene u certifikaciju ili može biti usmjerena na rješavanje određenih dvojbi.
- 6) Kao mjeru ujednačavanja primjenjenih metoda ispitivanja sjemena Zavod organizira usporedna ispitivanja svih ovlaštenih laboratorijskih jedinica na istom uzorku sjemena za sve vrste sjemena i sve analize.
- 7) U slučaju ponovljene povrede pravila o ispitivanju kvalitete sjemena Zavod će oduzeti ovlaštenje laboratorijskoj jedinici za koji se utvrdi da je kriv namjerno ili nenamjerno te predložiti Ministarstvu privremeno ili trajno brisanje laboratorijske jedinice iz Upisnika laboratorijskog materijala. Radnje poduzete u skladu s ovim stavkom mogu se poništiti ukoliko se pouzdano utvrdi da su rezultati ispitivanja laboratorijske jedinice unutar dozvoljenih tolerancija odstupanja.
- 8) U slučaju povrede pravila o ispitivanju kvalitete sjemena svako certificiranje ispitivanog sjemena Zavod će poništiti uz obavijest nadležnoj inspekciji radi zabrane stavljanja na tržište i povlačenja s tržišta sjemena osim ako se dokaže da takvo sjeme i dalje ispunjava sve propisane zahtjeve.

Članak 13.

- 1) Osposobljavanje uzorkivača za uzorkovanje sjemena organizira i provodi Zavod na zahtjev i o trošku kandidata za uzorkivača.
- 2) Po uspješno završenoj obuci za uzorkivača sjemena Zavod izdaje svjedodžbu temeljem koje se kandidat može upisati u Upisnik uzorkivača.
- 3) Zavod provodi naknadnom kontrolom nadzor nad radom uzorkivača.
- 4) Naknadna kontrola je ponovljeno uzorkovanje partije sjemena koju obavlja Zavod.
- 5) Zavod će ponoviti uzorkovanje na do 5% od ukupno certificiranih partija sjemena na kojima se obavlja naknadna kontrola iz članka 12. stavka 4. ovoga Pravilnika. Taj postotak će što je moguće bolje biti raspoređen na pravne i fizičke osobe uključene u certifikaciju sjemena, vrste uključene u certifikaciju ili može biti usmjerena na rješavanje određenih dvojbi.
- 6) Zavod će obaviti ispitivanje sjemena na uzorku iz stavka 4. ovoga članka te usporediti rezultate sa rezultatima ispitivanja iz članka 12. stavka 4. ovoga Pravilnika.
- 7) Zavod je dužan izvjestiti uzorkivača, laboratorijsku jedinicu i nadležnu inspekciju o rezultatima naknadne kontrole iz stavka 4. ovoga članka.
- 8) U slučaju povrede pravila o uzorkovanju svako certificiranje uzorkovanog sjemena Zavod će poništiti uz obavijest nadležnoj inspekciji radi zabrane stavljanja na tržište i povlačenja s tržišta sjemena osim ako se dokaže da takvo sjeme i dalje ispunjava sve propisane zahtjeve.

Izdavanje certifikata

Članak 14.

- 1) Dobavljač sjemena podnosi Zavodu Zahtjev za izdavanje Certifikata o sjemenu uz otpremnicu i Certifikata o sjemenu na pakiranju (u dalnjem tekstu: Zahtjev). Obrazac Zahtjeva propisan je na Obrascu broj 8. koji se nalazi u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.

- 2) Uz Zahtjev se dostavlja i Izvješće o kakvoći sjemena ako ispitivanje kvalitete sjemena nije izvršio Zavod te Uvjerenje ako je dobavljač obavio nadzor pod stručnom kontrolom.
- 3) Na zahtjev dobavljača i ukoliko su ispunjeni uvjeti u skladu sa OECD shemom za certificiranje Zavod će izdati OECD certifikat.
- 4) Zavod vodi evidenciju o izdanim certifikatima o sjemenu na Obrascu broj 9. koji se nalazi u Dodatku 6. ovoga Pravilnika, a dobavljač vodi evidenciju o sjemenu za koje se podnosi Zahtjev za izdavanje certifikata na Obrascu broj 10. koji se nalazi u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.

Članak 15.

- 1) Zavod će priznati stručni nadzor i kategoriju certificirano sjeme u skladu sa člankom 4. ovoga Pravilnika te izdati Certifikat o sjemenu za sjeme uljarica i predivog bilja:
 - koje je proizvedeno izravno od osnovnog sjemena ili certificiranog sjemena prve generacije službeno certificiranog u jednoj ili više država članica ili u trećoj zemlji kojoj je dodijeljena ekvivalenca ili koje je proizvedeno izravno križanjem od osnovnog sjemena službeno certificiranog u državi članici sa osnovnim sjemenom službeno certificiranim u trećoj zemlji kojoj je dodijeljena ekvivalenca; i
 - koje je požeto u drugoj državi članici;

ako je to sjeme prošlo stručni nadzor i udovoljava uvjetima propisanim u Dodatku 1. za tu kategoriju i ako je službeno ispitivanje pokazalo da udovoljava uvjetima propisanim u Dodatku 2. ovoga Pravilnika za istu kategoriju.

U slučaju kad je sjeme uljarica i predivog bilja proizvedeno izravno iz službeno certificiranog sjemena proizведенog od generacija koje prethode osnovnom sjemenu, Zavod će priznati stručni nadzor i kategoriju osnovno sjeme ako to sjeme udovoljava uvjetima propisanim za tu kategoriju.
- 2) Zavod će na zahtjev priznati stručni nadzor i kategoriju u skladu sa člankom 4. ovoga Pravilnika te izdati Certifikat o sjemenu za sjeme koje je proizvedeno izravno od:
 - osnovnog sjemena i certificiranog sjemena prve generacije službeno certificiranog u jednoj ili više država članica ili u trećoj zemlji kojoj je dodijeljena ekvivalenca; ili
 - križanjem od osnovnog sjemena službeno certificiranog u državi članici sa osnovnim sjemenom službeno certificiranim u trećoj zemlji kojoj je dodijeljena ekvivalenca,

ako je to sjeme prošlo stručni nadzor i udovoljava uvjetima propisanim u Dodatku 1., za tu kategoriju i ako je službeno ispitivanje pokazalo da udovoljava uvjetima propisanim u Dodatku 2. za istu kategoriju.
- 3) Zavod može izdati Certifikat o sjemenu na pakiranju i Certifikat o sjemenu uz otpremnicu za sjeme koje nije konačno certificirano uz priznatu kategoriju ili može priznati kategoriju u skladu sa člankom 4. ovoga Pravilnika i prema tome izdati odgovarajući Certifikat o sjemenu na pakiranju i Certifikat o sjemenu uz otpremnicu ukoliko je sam obavio stručni nadzor u polju ili je o tome postigao suglasnost sa nadležnim tijelom države članice Zajednice koje je obavilo nadzor u polju i izdalо Certifikat o sjemenu koje nije konačno certificirano te je time priznao rezultate obavljenog nadzora u polju.

Pakiranje, plombiranje i označavanje sjemena

Članak 16.

- 1) Sjeme uljarica i predivog bilja kategorija osnovno, certificirano svih generacija i komercijalno može se staviti na tržište samo u ujednačenim partijama, plumbiranim pakiranjima i označeno u skladu s člankom 18. ovoga Pravilnika.

- 2) Sva pakiranja sjemena kategorija osnovno, certificirano svih generacija i komercijalno moraju biti plombirana i označena pod stručnim nadzorom ili u okviru nadzora pod stručnom kontrolom.
- 3) Pakiranje sjemena iz stavka 1. ovoga članka smatra se originalnim pakiranjem.
- 4) Zavod može odobriti dobavljaču plombiranje i označavanje pod stručnom kontrolom za sve kategorije sjemena.
- 5) Zavod će odobriti dobavljaču plombiranje i označavanje prema stavku 4. ovoga članka ako ima zaposlenog djelatnika kao nadzornika za obavljanje poslova nadzora pod stručnom kontrolom, a koji:
- a) je inženjer ili diplomirani inženjer agronomije/poljoprivrede odnosno prvostupnik agronomije/poljoprivrede ili magistar agronomiske/poljoprivredne struke;
 - b) je završio obuku i ovlašten je za obavljanje stručnog nadzora pri Zavodu;
 - c) nema privatni interes u vezi provođenja nadzora;
 - d) je dao pismenu izjavu da će plombiranje, pakiranje i označavanje te vođenje evidencija provoditi sukladno Zakonu i ovome Pravilniku.
- 6) Kod dobavljača iz stavka 5. ovoga članka Zavod provodi stručnu kontrolu tako da postupak plombiranja i označavanja koji provodi dobavljač nadzire kod najmanje 5% partija sjemena.
- 7) Dobavljaču kojemu se na tržištu ili u stručnoj kontroli iz stavka 6. ovoga članka utvrde neispravno plombirana i označena pakiranja sjemena Ministarstvo će trajno ili na određeno razdoblje zabraniti stavljanje na tržište takvog sjemena ili će naložiti povlačenje s tržišta takvog sjemena u određenoj ili cijelokupnoj količini. Ujedno Ministarstvo će trajno ili privremeno brisati iz Upisnika dobavljača sjemena koji stavlja takvo sjeme na tržište.
- 8) Mjere koje se poduzmu u skladu sa stavkom 7. ovoga članka ukinut će se čim se sa sigurnošću utvrdi da će pakiranja sjemena ubuduće udovoljavati uvjetima propisanim u pogledu plombiranja i označavanja pakiranja.

Članak 17.

- 1) Pakiranja su plombirana kada su zatvorena prošivanjem ili lijepljenjem strojem (toplinski, pod tlakom) i na drugi način (vreće s ventilom) ako su konačno zatvorena na način da se pakiranje ne može otvoriti bez oštećenja plombe ili ostavljanja traga oštećenja na pakiranju ili certifikatu o sjemenu na pakiranju. Kada se pakiranje zatvara vezivanjem vez se mora osigurati metalnom ili plastičnom plombom. Na plombi mora biti vidljivo ispisana oznaka pravne ili fizičke osobe koja je sjeme pakirala.
- 2) Dobavljač vodi knjigu evidencije plombiranja pakiranja u skladu sa evidencijom o masi preuzetog sjemena prema Obrascu 7a koji se nalazi u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.

Članak 18.

- 1) Prilikom stavljanja na tržište pakiranje svih kategorija sjemena mora:
- biti označeno s vanjske strane Certifikatom o sjemenu na pakiranju koji prethodno nije upotrebljavan i pričvršćen je plombom na pakiranje. Certifikat o sjemenu na pakiranju sadrži podatke propisane u Dodatku 4. dio A. ovoga Pravilnika na hrvatskom jeziku u boji propisanoj za kategoriju sjemena:
 - bijela sa dijagonalnom ljubičastom crtom za predosnovno sjeme,
 - bijela za osnovno sjeme,
 - plava za certificirano sjeme prve generacije nakon osnovnog sjemena,
 - plava sa dijagonalnom zelenom crtom za certificirano sjeme sintetičke sorte,
 - crvena za certificirano sjeme sljedećih generacija,
 - siva za sjeme koje nije konačno certificirano,

- smeđa za komercijalno sjeme,
- pratiti Certifikat o sjemenu uz otpremnicu, odnosno službeni dokument, u boji istoj kao i Certifikat o sjemenu na pakiranju, koji sadrži najmanje podatke sa Certifikata o sjemenu na pakiranju propisane u Dodatku 4. dio A. a) točka 4., 5. i 6. ovoga Pravilnika ili u slučaju komercijalnog sjemena propisane u Dodatku 4. dio A. b) točka 2., 5. i 6. na hrvatskom jeziku ili jednom od službenih jezika Zajednice. Certifikat o sjemenu uz otpremnicu, odnosno službeni dokument nije potreban ako su ti podaci neizbrisivo otisnuti na pakiranju ili ako je pakiranje označeno Certifikatom o sjemenu na pakiranju u vidu naljepnice ili Certifikatom o sjemenu na pakiranju od nepoderivog materijala sa kojeg se podaci ne mogu obrisati.
- 2) Pakiranja sjemena mogu biti označena i Certifikatom o sjemenu na pakiranju u obliku naljepnice koja mora biti pričvršćena tako da se njeno skidanje ili zamjena ne može obaviti bez oštećenja Certifikata o sjemenu ili pakiranja.
- 3) Iznimno u odnosu na zahtjeve iz stavka 1. ovoga članka na tržište se može staviti pakiranje sjemena kategorija osnovno i certificirano svih generacija na kojemu su podaci iz Certifikata o sjemenu na pakiranju u obliku neizbrisivog otiska na pakiranju.
- 4) Zavod može ovlastiti dobavljača za označavanje u skladu sa stavkom 2. i 3. ovoga članka. u okviru nadzora pod stručnom kontrolom.
- 5) Označavanje prema stavku 2. i 3. ovoga članka Zavod može odobriti dobavljaču koji stavlja na tržište sjeme pakirano i plombirano u skladu sa člankom 16. stavak 1. i 3. ovoga Pravilnika uz uvjet da dobavljač osigurava pouzdan sustav evidentiranja broja otisnutih certifikata i o tome izvještava Zavod.
- 6) U označavanju prema stavku 3. ovoga članka na pakiranju se trebaju otisnuti sljedeći podaci iz Certifikata o sjemenu na pakiranju: broj partije te mjesec i godina plombiranja uz naznaku »plombirano....«). Pored ovih podataka na svakom pakiranju dobavljač mora otisnuti službeno dodijeljen serijski broj Certifikata o sjemenu na pakiranju.
- 7) Dobavljač i Zavod vode evidenciju o označavanju iz stavka 6. ovoga članka s podacima o količinama sjemena koja je označena na način iz stavka 3. ovoga članka, uključivo broj i sadržaj pakiranja svake partije, kao i dodijeljeni serijski brojevi.
- 8) Za sjeme iz domaće proizvodnje Zavod izdaje Certifikat o sjemenu uz otpremnicu koji sadrži podatke s Certifikata o sjemenu na pakiranju propisane u Dodatku 4. i podatke sa izvješća o kvaliteti sjemena iz članka 19. stavka 5. Zakona.

Članak 19.

- 1) Sva pakiranja sjemena uljarica i predivog bilja mogu biti dodatno označena i Certifikatom proizvođača na način da je Certifikat proizvođača odvojen od Certifikata o sjemenu na pakiranju iz članka 18. ovoga Pravilnika ili je u formi proizvođačke informacije koja je otisnuta na pakiranju.
- 2) Certifikat proizvođača ne smije biti u boji i formi službenog Certifikatom o sjemenu na pakiranju iz članka 18. stavka 1. ovoga Pravilnika i može biti na pakiranju istaknut na takav način da se ne može zamijeniti sa službenim certifikatom. Certifikat proizvođača može sadržavati podatke i znak proizvođača, podatke s Certifikata o sjemenu na pakiranju i druge podatke vezane uz sjeme i proizvodnju usjeva.
- 3) Pod proizvođačem u smislu stavka 1. i 2. ovoga članka podrazumijeva se dobavljač sjemena koji prvi u originalnom pakiranju stavlja sjeme na tržište.
- 4) Sjeme uljarica i predivog bilja koje se stavlja na tržište u skladu s člankom 27. stavkom 1. ovoga Pravilnika, prilikom stavljanja na tržište mora se pakirati i označiti u skladu s člankom 16., 17. i 18. ovoga Pravilnika. Dobavljač sjemena koji stavlja takvo pakiranje sjemena na tržište mora ga označiti i dodatnim certifikatom na kojemu će navesti sljedeće podatke: % kljavosti, ime i adresu prebivališta ili sjedišta dobavljača te broj partije sjemena.

- 5) Sjeme uljarica i predivog bilja koje se stavlja na tržište u skladu s člankom 27. stavkom 2. ovoga Pravilnika prilikom stavljanja na tržište mora se pakirati i označiti u skladu s člankom 16., 17. i 18. ovoga Pravilnika. Dobavljač sjemena koji stavlja takvo pakiranje sjemena na tržište mora ga označiti i dodatnim certifikatom na kojemu će navesti sljedeće podatke: % kljivosti, ime i adresu prebivališta ili sjedišta dobavljača te broj partije sjemena.
- 6) Sjeme uljarica i predivog bilja koje se stavlja na tržište u skladu s člankom 27. stavkom 4. ovoga Pravilnika označiti će se Certifikatom o sjemenu na pakiranju i Certifikatom o sjemenu uz otpremnicu u boji propisanoj za kategoriju uz naznaku: »sjeme ne ispunjava uvjete propisane za kategoriju«;
- 7) Sjeme uljarica i predivog bilja koje se stavlja na tržište u skladu s člankom 27. stavkom 5. ovoga Pravilnika označiti će se Certifikatom o sjemenu na pakiranju i Certifikatom o sjemenu uz otpremnicu u smeđoj boji u skladu s člankom 18. ovoga Pravilnika uz naznaku: »sjeme ne ispunjava uvjete propisane za kategoriju«.
- 7) Način označavanja sjemena sorte koja je genetski modificirana mora biti u skladu sa posebnim propisima o genetski modificiranim organizmima.
- 8) Kod sorte koja je genetski modificirana na Certifikatu o sjemenu na pakiranju, Certifikatu o sjemenu uz otpremnicu i Certifikatu proizvođača mora se staviti naznaka: »genetski modificirana sorta«.
- 9) Pakiranje sjemena uljarica i predivog bilja kategorija osnovno, certificirano sjeme svih kategorija i komercijalno sjeme koje je tretirano mora na pakiranju ili s unutarnje strane pakiranja na Certifikatu o sjemenu na pakiranju i Certifikatu proizvođača sadržavati naznaku: »tretirano i naziv aktivne tvari«. U slučaju da sjeme nije tretirano sredstvom za zaštitu bilja naznačit će se: »nije tretirano«.
- 10) Sjeme koje udovoljava zahtjevima iz članka 28. stavka 2. ovoga Pravilnika može na Certifikatu o sjemenu na pakiranju i Certifikatu o sjemenu uz otpremnicu kao i na Certifikatu proizvođača sadržavati naznaku: »sjeme iz ekološke proizvodnje«.

Članak 20.

Oplemenjivačevu sjeme uzgojeno od generacija koje prethode osnovnom sjemenu odnosno predosnovno sjeme može se staviti na tržište ako je službeno nadzirano u skladu s odredbama koje se primjenjuju pri certifikaciji osnovnog sjemena, pakirano u skladu s člankom 16. i 17. ovoga Pravilnika i označeno Certifikatom o sjemenu na pakiranju, u boji propisanoj člankom 18. stavak 1. podstavak 1. ovoga Pravilnika, na kojemu su navedeni najmanje sljedeći podaci:

- tijelo nadležno za certifikaciju i država ili njihova prepoznatljiva kratica,
- broj partije,
- mjesec i godina plombiranja, ili
- mjesec i godina zadnjeg službenog uzimanja uzorka za potrebe certificiranja,
- vrsta,
- sorta,
- opis »predosnovno sjeme«,
- broj generacija koje prethode sjemenu kategorije »certificirano sjeme« ili certificirano sjeme prve generacije.

Članak 21.

- 1) Na tržište se može staviti i naturalno sjeme koje nije konačno certificirano.
- 2) Sjeme koje nije konačno certificirano stavlja se na tržište pakirano i plumbirano u skladu s ovim Pravilnikom i označeno Certifikatom o sjemenu na pakiranju i Certifikatom o sjemenu uz otpremnicu u sivoj boji s podacima u skladu s Dodatkom 5. ovoga Pravilnika.

3) Sjeme iz stavka 2. ovoga članka mora imati Uvjerenje o priznavanju sjemenskog usjeva u skladu sa člankom 15. stavkom 2. Zakona.

Članak 22.

- 1) Sva pakiranja sjemena uljarica i predivog bilja koja su službeno plombirana ne smiju se ponovo jednom ili više puta plombirati, osim u okviru stručnog nadzora ili nadzora pod stručnom kontrolom.
- 2) U slučaju ponovnog pakiranja i plombiranja dobavljač Zavodu podnosi Zahtjev za postupak ponovnog pakiranja i plombiranja sjemena. Zahtjev je propisan na Obrascu 8a. u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.
- 3) Skinute plombe i Certifikati o sjemenu na pakiranju moraju se uništiti u nazočnosti ovlaštene osobe Zavoda. O uništavanju plombi i Certifikata o sjemenu na pakiranju sastavlja se zapisnik.
- 4) Na Certifikatima o sjemenu na pakiranju koji su izdani nakon ponovnog pakiranja i plombiranja mora se staviti naznaka: »prepakirano« iza koje se navodi datum ponovnog plombiranja pakiranja i naziv nadležnog tijela koje je obavilo nadzor nad postupkom prepakiranja.

Članak 23.

Sitna pakiranja moraju biti plombirana na način da je onemogućeno njihovo otvaranje bez oštećenja plombe ili ostavljanja traga oštećenja na pakiranju ili Certifikatu o sjemenu na pakiranju.

Članak 24.

- 1) Zavod će na zahtjev dobavljača, a ukoliko je iz ponovljenog ispitivanja kvalitete sjemena utvrđeno da sjeme ispunjava zahtjeve iz Dodatka 2. ovoga Pravilnika, izdati odobrenje dobavljaču da se na Certifikatu o sjemenu uz otpremnicu i Certifikatu o sjemenu na pakiranju stavi naznaka: »ponovno ispitano« te u nastavku mjesec i godina ponovljenog ispitivanja kvalitete sjemena.
- 2) Uz zahtjev za stavljanje naznake: »ponovno ispitano« dobavljač mora Zavodu dostaviti i rezultat ispitivanja kvalitete sjemena ovlaštenog laboratorija.
- 3) Ponovljenim ispitivanjem kvalitete sjemena mora biti ispitana barem klijavost sjemena.

Stavljanje sjemena na tržište

Članak 25.

- 1) Uz zahtjev za izdavanjem rješenja iz članka 28. stavka 1. podstavka 1. Zakona dobavljač mora priložiti dokaz o provođenju znanstveno-istraživačkog ili selekcijskog rada u sjemenarstvu.
- 2) Dokazom iz stavka 1. ovoga članka smatra se Potvrda o provođenju znanstveno-istraživačkog ili selekcijskog rada u sjemenarstvu ili Program znanstveno-istraživačkog ili selekcijskog rada u sjemenarstvu.
- 3) Malim količinama sjemena, u skladu s člankom 28. stavkom 1. podstavkom 1. Zakona, smatraju se količine sjemena 2 kg pojedinačno po vrsti i pojedinoj sorti.
- 4) Uz zahtjev za izdavanje rješenja iz članka 28. stavka 1. podstavka 2. Zakona dobavljač mora priložiti dokaz da je za sortu podnijet zahtjev za upis u Sortnu listu Republike Hrvatske.

- 5) Dokazom iz stavka 4. ovoga članka smatra se potvrda Zavoda da je sorta uključena u postupak priznavanja.
- 6) Malim količinama sjemena u skladu s člankom 28. stavkom 1. podstavkom 2. Zakona smatraju se količine sjemena 5 kg pojedinačno po vrsti i pojedinoj sorti.
- 7) Rješenjem će se odobriti stavljanje na tržište malih količina sjemena iz stavka 3. i 4. ovoga članka u razdoblju od godinu dana.

Članak 26.

- 1) Sjeme sorti uljarica i predivog bilja koje su označene kao »čuvani biljni genetski izvor« može se staviti na tržište na području Republike Hrvatske.
- 2) Dobavljač sjemena može staviti na tržište sjeme uljarica i predivog bilja koje je označeno kao »čuvani biljni genetski izvor« u količini do 15 kg pojedinačno po vrsti i pojedinoj sorti.
- 3) Uz Zahtjev za izdavanjem rješenja iz članka 28. stavka 2. Zakona podnositelj Zahtjeva mora dostaviti dokaz da je evidentiran kao održivač takve sorte u banci biljnih gena u skladu s člankom 6. Zakona.
- 4) O stavljanju na tržište sjemena temeljem rješenja iz stavka 3. ovoga članka dobavljač mora voditi evidenciju pojedinačno po vrsti i pojedinoj sorti s podacima o količini isporučenog sjemena i primatelju sjemena.

Članak 27.

- 1) Sjeme uljarica i predivog bilja kategorije osnovno sjeme koje ne ispunjava uvjete propisane u Dodatku 2. dio B. ovoga Pravilnika u pogledu klijavosti može se službeno certificirati i staviti na tržište u skladu s člankom 21. stavak 3. podstavak 1. Zakona uz obvezu da se pakira i označi u skladu s člankom 19. stavak 4. ovoga Pravilnika.
- 2) Sjeme uljarica i predivog bilja kategorije osnovno, certificirano svih generacija i komercijalno sjeme može se u skladu s člankom 21. stavak 3. podstavak 2. Zakona, a u cilju osiguranja brže opskrbe sjemenom, certificirati i staviti na tržište do prvog kupca kojemu je poznato ime i adresa ako je pakirano i označeno u skladu sa člankom 19. stavkom 5. ovoga Pravilnika.
- 3) Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka ne odnose se na sjeme koje se uvozi iz trećih zemalja.
- 4) U slučaju nedovoljnih količina sjemena uljarica i predivog bilja kategorije osnovno, certificirano svih generacija ili komercijalno sjeme može se u skladu s člankom 28. stavak 3. podstavak 1. Zakona staviti na tržište sjeme uljarica i predivog bilja iako ne udovoljava uvjetima za kategoriju i za izdavanje certifikata, a uz obvezu da se označi u skladu s člankom 19. stavak 6. ovoga Pravilnika.
- 5) U slučaju nedovoljnih količina sjemena uljarica i predivog bilja kategorije osnovno, certificirano svih generacija ili komercijalno sjeme može se u skladu s člankom 28. stavak 3. podstavak 2. Zakona staviti na tržište sjeme sorte koja nije upisana u Sortnu listu Republike Hrvatske, a uz obvezu da se označi u skladu s člankom 19. stavak 7. ovoga Pravilnika.

Članak 28.

- 1) Sjeme uljarica i predivog bilja koje je tretirano sredstvima za zaštitu bilja može se staviti na tržište ukoliko je označeno u skladu s člankom 19. stavkom 9. ovoga Pravilnika.
- 2) Sjeme uljarica i predivog bilja koje udovoljava uvjetima za ekološku proizvodnju mora pored zahtjeva iz Zakona i ovoga Pravilnika ispunjavati i posebne zahteve utvrđene u propisima koji uređuju ekološku proizvodnju.

Članak 29.

- 1) Na temelju rješenja Ministarstva sjeme uljarica i predivog bilja može staviti na tržište kao sortna asocijacija.
- 2) Sjeme majčinskih i očinskih komponenti (linija) mora biti obloženo dodacima koji se koriste za oblaganje sjemena u različitim bojama kako bi se osiguralo da se komponente razlikuju po boji obloge.

Članak 30.

- 1) Trgovinom sjemena mogu se baviti pravne ili fizičke osobe koje su registrirane u sudskom ili obrtnom registru za djelatnost trgovine na veliko ili trgovine na malo.
- 2) Trgovinom sjemena na veliko može se baviti pravna ili fizička osoba koja ima zaposlenog diplomiranog inženjera agronomije/poljoprivrede ili magistra agronomiske/poljoprivredne struke.
- 3) Trgovinom sjemena na malo može se baviti pravna ili fizička osoba koja u svakoj prodavaonici ima zaposlenog djelatnika sa završenim IV. (četvrtim) stupnjem obrazovanja poljoprivredne struke.
- 4) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su sjeme držati u uvjetima koji osiguravaju održavanje njegove kakvoće.

Uvoz sjemena

Članak 31.

- 1) Sjeme uljarica i predivog bilja koje se uvozi i stavlja na tržište mora biti originalno pakirano i označeno OECD certifikatom o sjemenu na pakiranju, odnosno OECD etiketom.
- 2) Svaku pošiljku partije sjemena uljarica i predivog bilja koja se uvozi i stavlja na tržište mora, pored certifikata iz stavka 1. ovoga članka pratiti OECD certifikat o sortnosti i ISTA ili AOSA certifikat o kakvoći sjemena.
- 3) Pored Certifikat o sjemenu na pakiranju iz stavka 1. ovoga članka, pakiranje sjemena mora biti označeno i Certifikatom o sjemenu na pakiranju na hrvatskom jeziku u skladu s propisanim u Dodatku 4. ovoga Pravilnika u skladu s vrstom pakiranja, a Certifikat o sjemenu kao prateći dokument mora sadržavati najmanje podatke propisane u Dodatku 4. dio A. a) točka 3., 5., 6., 11. i 12. ovoga Pravilnika.
- 4) U skladu sa stavkom 1. i 2. ovoga članka, uz prethodnu suglasnost Ministarstva, Zavod će utvrditi popis nadležnih tijela i ovlaštenih laboratorijskih tijela za izdavanje certifikata iz stavka 1. i 2. ovoga članka te isti objaviti na svojim web stranicama.
- 5) Prilikom pregleda pošiljke sjemena na graničnom prijelazu ili na određenim mjestima unutar države koji su pod carinskim nadzorom fitosanitarni inspektor kontrolira da li je:
 - dobavljač propisno upisan i registriran u Upisniku dobavljača sjemena,
 - pakiranje sjemena originalno pakirano,
 - pošiljka sjemena označena u skladu sa stavkom 1. i 2. ovoga članka,
 - Certifikat o sjemenu na pakiranju i certifikat koji prati partiju sjemena izdan od nadležnog tijela koje se nalazi na popisu iz stavka 4. ovoga članka,
 - sjeme udovoljava uvjetima propisanim ovim Pravilnikom i Zakonom u pogledu sorte, kategorije i kvalitete.
- 6) Uvoznik vodi evidenciju o uvezenim količinama sjemena čija je masa partije preko 2 kg s podacima o:
 - vrsti,

- sorti,
- kategoriji,
- zemlji proizvodnje sjemena,
- nadležnom tijelu koje je izdalo Certifikat o sortnosti (obavilo stručni nadzor),
- državi izvoznici (otpreme),
- uvozniku i
- količini sjemena.

7) Obrazac evidencije iz stavka 6. ovoga članka propisan je na Obrascu 7b koji se nalazi u Dodatu 6. ovoga Pravilnika.

8) Izvješće o uvezenim količinama sjemena čija je masa partije preko 2 kg uz navođenje podataka iz Obrasca 7b uvoznik dostavlja Zavodu najkasnije u roku 30 dana od dana uvoza.

9) U slučaju uvoza sjemena u skladu s odredbom članka 31. stavak 1. i članka 73. stavka 1. Zakona po pojedinom uzorku sjemena bilo da se radi o sorti ili hibridu može se uvesti 3 kg sjemena.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 32.

1) Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaju važiti odredbe Pravilnika o stručnom nadzoru nad sjemenskim usjevima poljoprivrednog bilja (»Narodne novine« broj 4/05) i odredbe Pravilnika o temeljnim zahtjevima kakvoće, načinu ispitivanja, pakiranju i deklariranju sjemena poljoprivrednog bilja (»Narodne novine« broj 4/05, 49/05, 94/05, 13/06 i 73/06) u dijelu koji se odnosi na uljarice i predivo bilje.

2) Sjeme uljarica i predivog bilja koje je proizvedeno do stupanja na snagu ovog Pravilnika može se pakirati, plombirati i deklarirati prema odredbama propisa iz stavka 1. ovoga članka i staviti na tržište do 30 lipnja 2008. godine.

3) Sjeme uljarica i predivog bilja koje je stavljeni na tržište u skladu sa stavkom 2. ovoga članka može ostati na tržištu do isteka roka valjanosti deklaracije o kakvoći sjemena.

Članak 33.

Od dana stupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju Certifikat o sjemenu na pakiranju i Certifikat o sjemenu uz otpremnicu iz članka 18. stavka 1. podstavka 1. ovoga Pravilnika pored hrvatskog jezika može biti i na jednom od službenih jezika Zajednice.

2) Prije stavljanja na tržište sjeme krmnog bilja koje je uvezeno mora biti označeno certifikatima iz članka 31. stavka 1. i 2. ovoga Pravilnika, bilo da su isti tiskani na hrvatskom jeziku ili se prijevod certifikata na hrvatski jezik nalazi uz službeni Certifikat o sjemenu na pakiranju, odnosno kao prateći dokument.

Članak 34.

Ovaj Pravilnik objavljuje se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu od 1. siječnja 2008. godine.

Klasa: 011-02/07-01/65

Urbroj: 525-2-07-1

Zagreb, 28. studenoga 2007.

Ministar
Petar Čobanković, v. r.

DODATAK 1.

UVJETI KOJIMA MORAJU UDOVOLJAVATI SJEMENSKI USJEVI

1. Predusjev neće biti u suprotnosti s proizvodnjom sjemena vrsta i sorti, a polje će biti dovoljno čisto od samoniklih biljaka koje su zaostale od predusjeva.
U slučaju hibrida uljane repice, usjev treba uzgajati na polju koje je pet godina bilo slobodno od biljaka iz porodice *Cruciferae*.
2. Usjev će udovoljavati sljedećim standardima vezano uz udaljenost od susjednih izvora peludi koja može rezultirati nepoželjnim oprasivanjem:

Usjev	Najmanja udaljenost
1	2
<i>Brassica</i> spp. osim <i>Brassica napus</i> ; <i>Cannabis sativa</i> osim jednodomne konoplje; <i>Carthamus tinctorius</i> ; <i>Carum carvi</i> ; <i>Gossypium</i> spp. osim hibrida <i>Gossypium hirsutum</i> i/ili <i>Gossypium barbadense</i> ; <i>Sinapis alba</i> :	
– za proizvodnju osnovnog sjemena	400 m
– za proizvodnju certificiranog sjemena	200 m
<i>Brassica napus</i> :	
– za proizvodnju osnovnog sjemena sorti osim hibrida	200 m
– za proizvodnju osnovnog sjemena hibrida	500 m
– za proizvodnju certificiranog sjemena sorti osim hibrida	100 m
– za proizvodnju certificiranog sjemena hibrida	300 m
<i>Cannabis sativa</i> , jednodomna konopljia:	
– za proizvodnju osnovnog sjemena	5000 m
– za proizvodnju certificiranog sjemena	1000 m
<i>Helianthus annuus</i> :	
– za proizvodnju osnovnog sjemena hibrida	1500 m
– za proizvodnju osnovnog sjemena sorti osim hibrida	750 m
– za proizvodnju certificiranog sjemena	500 m
<i>Gossypium hirsutum</i> i/ili <i>Gossypium barbadense</i> :	
– za proizvodnju osnovnog sjemena roditeljskih linija <i>Gossypium hirsutum</i>	600 m
– za proizvodnju osnovnog sjemena roditeljskih linija <i>Gossypium barbadense</i>	800 m
– za proizvodnju certificiranog sjemena hibrida <i>Gossypium hirsutum</i>	200 m
– za proizvodnju certificiranog sjemena hibrida <i>Gossypium barbadense</i>	600 m
– za proizvodnju certificiranog sjemena hibrida <i>Gossypium hirsutum</i> i <i>Gossypium barbadense</i>	600 m

Te udaljenosti se mogu zanemariti ako je dovoljna zaštita od bilo kojeg nepoželjnog oprašivanja.

3. Usjev mora imati zadovoljavajuću autentičnost i čistoću sorte ili, u slučaju usjeva inbred linija, zadovoljavajuću autentičnost i čistoću u pogledu njenih karakteristika.

Za proizvodnju sjemena hibridnih sorti, prije spomenute odredbe također će se primijeniti na osobine komponenti, uključujući mušku sterilnost ili obnavljanje fertilnosti.

Posebice, usjevi *Brassica juncea*, *Brassica nigra*, *Cannabis sativa*, *Carthamus tinctorius*, *Carum carvi*, *Gossypium* spp. i hibridi *Helianthus annuus* i *Brassica napus* će odgovarati sljedećim standardima ili drugim uvjetima:

A. *Brassica juncea*, *Brassica nigra*, *Cannabis sativa*, *Carthamus tinctorius*, *Carum carvi* i *Gossypium* spp. osim hibrida:

broj biljaka koje su atipične i očito ne pripadaju sorti, ne smije prelaziti:

- jedna na 30 m^2 za proizvodnju osnovnog sjemena,
- jedna na 10 m^2 za proizvodnju certificiranog sjemena

B. Hibridi *Helianthus annuus*:

a) postotak broja biljaka koje su atipične i očito ne pripadaju inbred liniji ili komponenti ne smije prelaziti:

aa) za proizvodnju osnovnog sjemena

i) inbred linija 0,2%

ii) jednolinijski hibridi:

– muški roditelj, biljke koje su izbacile pelud

dok 2% ili više ženskih biljaka imaju receptivne

cvjetove 0,2 %

– ženski roditelj 0,5%

bb) za proizvodnju certificiranog sjemena

– muška komponenta, biljke koje su izbacile pelud

dok 5% ili više ženskih biljaka imaju receptivne

cvjetove 0,5%

– ženska komponenta 1,0%

b) sljedeći drugi standardi ili uvjeti moraju biti zadovoljeni za proizvodnju sjemena hibridnih sorti:

aa) dovoljno peluda mora biti izbačeno od biljaka muške komponente dok su biljke ženske komponente u cvatnji;

bb) gdje ženska komponenta biljaka ima receptivne stigme, postotak broja ženske komponente biljaka koje su izbacile pelud ili izbacuju pelud ne smije prelaziti 0,5%;

cc) za proizvodnju osnovnog sjemena ukupni postotak broja biljaka ženske komponente koje su atipične i očito ne pripadaju komponenti i koje su izbacile pelud ili izbacuju pelud ne smije prelaziti 0,5%;

dd) gdje uvjeti iz Dodatka 2. Poglavlje I. točke 2. ne mogu biti zadovoljeni, sljedeći uvjeti bit će zadovoljeni: muška sterilna komponenta će se upotrijebiti za proizvodnju certificiranog sjemena upotrebotom muške komponente koja sadrži specifičan obnavljač linije ili linija tako da barem trećina biljaka dobivena od hibrida će proizvesti pelud koji se pojavljuje normalno u svim pogledima;

C. Hibridi *Brassica napus*, dobiveni upotrebotom muške sterilnosti:

a) postotak broja biljaka koje su atipične i očito ne pripadaju inbred liniji ili komponenti ne smije prelaziti:

aa) za proizvodnju osnovnog sjemena

- i) inbred linija 0,1 %
- ii) jednolinijski hibridi:
 - muška komponenta 0,1%
 - ženska komponenta 0,2%
- bb) za proizvodnju certificiranog sjemena
 - muška komponenta 0,3%
 - ženska komponenta 1,0%
- b) muška sterilnost mora biti najmanje 99% za proizvodnju osnovnog sjemena i 98% za proizvodnju certificiranog sjemena. Razina muške sterilnosti bit će ocijenjena ispitivanjem biljaka na nedostatak fertilnih antera;

D. Hibridi *Gossypium hirsutum* i *Gossypium barbadense*:

- a) u usjevima za proizvodnju osnovnog sjemena roditeljskih linija *Gossypium hirsutum* i *Gossypium barbadense*, najmanja čistoća sorte obje ženske i muške roditeljske linije mora biti 99,8% kada 5% ili više biljaka koje donose sjeme imaju receptivne cvjetove za pelud. Razina muške sterilnosti roditeljske linije koja donosi sjeme bit će ocijenjena ispitivanjem biljaka na prisutnost sterilnih antera i ne smije biti manja od 99,9%;
- b) u usjevima za proizvodnju certificiranog sjemena hibridnih sorti *Gossypium hirsutum* i/ili *Gossypium barbadense*, najmanja čistoća sorte obiju roditelja koji donose sjeme i roditeljska linija koja sadrži pelud mora biti 99,5% kada 5% ili više biljaka koje donose sjeme imaju receptivne cvjetove za pelud. Razina muške sterilnosti roditeljske linije koja donosi sjeme bit će ocijenjena ispitivanjem biljaka na prisutnost sterilnih antera i ne smije biti manja od 99,7%.

4. Prisutnost štetnih organizama koji umanjuju upotrebljivost sjemena mora biti na najmanjoj mogućoj razini. U slučaju *Glycine max*. ovi uvjeti se posebice odnose na organizme *Pseudomonas syringae* pv. *glycinea*, *Diaporthe phaseolorum* var. *caulivora* i var. *sojae*, *Phialophora gregata* i *Phytophthora megasperma* f.sp. *glycinea*.

5. Ispunjavanje gore navedenih standarda ili drugih uvjeta će u slučaju osnovnog sjemena, biti utvrđeno stručnim nadzorom i, u slučaju certificiranog sjemena biti utvrđeno bilo stručnim nadzorom ili nadzorom pod stručnom kontrolom.

Stručni nadzor će biti proveden u skladu sa sljedećim uvjetima:

- A. stanje i stadij razvoja usjeva će omogućiti prikladno ispitivanje,
- B. u slučajevima osim usjeva hibrida *Helianthus annuus*, *Brassica napus*, *Gossypium hirsutum* i *Gossypium barbadense*, mora biti najmanje jedan stručni nadzor.
U slučaju hibrida *Helianthus annuus* moraju biti najmanje dva stručna nadzora.
U slučaju hibrida *Brassica napus* moraju biti najmanje tri stručna nadzora: prvi mora biti proveden prije stadija cvatnje, drugi u ranom stadiju cvatnje i treći na kraju stadija cvatnje.
U slučaju hibrida *Gossypium hirsutum* i/ili *Gossypium barbadense* moraju biti najmanje tri stručna nadzora: prvi mora biti proveden u ranom stadiju cvatnje, drugi prije završetka stadija cvatnje i treći na kraju stadija cvatnje nakon uklanjanja, gdje je prikladno, roditeljskih biljaka koje imaju pelud,
- C. Veličina, broj i podjela parcela u svrhu ispitivanja zadovoljavanja odredbi Dodatka 1. bit će utvrđena u skladu s prikladnim metodama.

DODATAK 2.

UVJETI KOJIMA MORA UDOVOLJAVATI SJEME

Poglavlje I.
OSNOVNO I CERTIFICIRANO SJEME

1. Sjeme mora imati zadovoljavajuću autentičnost i čistoću sorte.

Vrste i kategorija	Najmanja čistoća sorte (%)
1	2
<i>Arachis</i> <i>hypogaea</i> : – osnovno sjeme – certificirano sjeme	99,7 99,5
<i>Brassica napus</i> osim hibrida, osim sorti koje se isključivo koriste u krmne svrhe, <i>Brassica rapa</i> , osim sorti koje se isključivo koriste u krmne svrhe – osnovno sjeme – certificirano sjeme	99,9 99,7
<i>Brassica napus spp.</i> osim hibrida, sorti koje se isključivo koriste u krmne svrhe, <i>Brassica rapa</i> , sorte koje se isključivo koriste u krmne svrhe, <i>Helianthus annuus</i> , osim hibridnih sorti uključujući njihove komponente, <i>Sinapis alba</i> : – osnovno sjeme – certificirano sjeme	99,7 99
<i>Linum</i> <i>usitatissimum</i> : – osnovno sjeme – certificirano sjeme, prve generacije – certificirano sjeme, druge i treće generacije	99,7 98 97,5
<i>Papaver</i> <i>somniferum</i> : – osnovno sjeme – certificirano sjeme	99 98
<i>Glycine</i> <i>max</i> : – osnovno sjeme – certificirano sjeme	99,5 99

Najmanja čistoća sorte bit će uglavnom utvrđena kroz nadzor u polju u skladu sa uvjetima iz Dodatka 1.

1a. U slučaju hibrida *Brassica napus* dobivenog upotrebom muške sterilnosti sjeme će udovoljavati uvjetima i standardima navedenim od točke a) do točke d).

a) Sjeme mora imati zadovoljavajuću autentičnost i čistoću u pogledu sortnih karakteristika njegovih komponenti, uključujući mušku sterilnost ili obnavljanje fertilnosti.

b) Najmanja čistoća sorte mora biti za:

- osnovno sjeme, ženska komponenta 99,0%
- osnovno sjeme, muška komponenta 99,9%
- certificirano sjeme 90,0%

c) Sjeme neće biti certificirano kao certificirano sjeme ukoliko tijekom procjene rezultata

službene naknadne kontrole na parceli na uzorcima osnovnog sjemena uzetih službeno i provedeni tijekom vegetacijske sezone sjemena uključenog za certifikaciju kao certificirano sjeme te utvrditi da li je osnovno sjeme udovoljilo zahtjevima za osnovno sjeme propisano u pogledu autentičnosti karakteristika komponenti, uključujući mušku sterilnost, i standarde za osnovno sjeme propisani u pogledu minimalne čistoće sorte navedene u točki b).

U slučaju osnovnog sjemena hibrida, čistoća sorte može biti procijenjena prikladnim biokemijskim metodama.

d) Standardi u pogledu minimalne čistoće sorte propisani u točki b) u pogledu certificiranog sjemena hibrida biti će nadzirano službenom naknadnom kontrolom na prikladnom omjeru uzoraka službeno uzetih. Mogu biti korištene prikladne biokemijske metode.

2. Gdje uvjeti propisani u Dodatku 1. točki 3. B. b) dd) ne mogu biti zadovoljeni, sljedeći uvjeti moraju biti utvrđeni: gdje je za proizvodnju certificiranog sjemena hibrida suncokreta upotrijebljena žensko muška sterilna komponenta i muška komponenta koja ne obnavlja mušku fertilnost, sjeme dobiveno od muškog sterilnog roditelja bit će pomiješano sa sjemenom dobivenog od potpuno fertilnog roditelja. Odnos sjemena muškog sterilnog roditelja i muškog fertilnog roditelja ne smije biti veći od dva prema jedan.

3. Sjeme mora udovoljavati standardima ili drugim uvjetima s obzirom na klijavost, analitičku čistoću i prisutnost sjemena drugih biljnih vrsta, uključujući *Orobanche* spp.:

A. Tablica

Vrste i kategorija	Najmanja klijavost (%) od čistog sjemena)	Analitička čistoća		Najveći sadržaj prema broju sjemena drugih biljnih vrsti u uzorku težine navedene u stupcu 4 Dodatka 3. (ukupno po stupcu)									Uvjeti u pogledu sadržaja sjemena <i>Orobanche</i>
		Najmanja analitička čistoća (težinski %)	Najveći sadržaj sjemena drugih biljnih vrsti(težinski %)	Druge biljne vrste (a)	<i>Avena fatua</i> , <i>Avena ludoviciana</i> , <i>Avena sterilis</i>	<i>Cuscuta</i> spp.	<i>Raphanistrum</i>	<i>Rumex</i> spp. osim <i>Rumex acetosa</i> lla	<i>Alopecurus</i> myosuroides	<i>Lolium</i> remotum			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
<i>Arachis hypogaea</i>	70	99	-	5	0	0(c)							
<i>Brassica</i> spp. —osnovno sjeme — certificirano sjeme						0(c) (d)							
	85	98	0,3	-	0	0(c) (d)	10	2					
	85	98	0,3	-	0	10	5						
<i>Cannabis sativa</i>	75	98	-	30(b)	0	0(c)							(e)
<i>Carthamus tinctorius</i>	75	98	-	5	0	0(c)							(e)
<i>Carum</i>	70	97	-	25(b)	0	0(c)	10		3				

<i>carvi</i>)		(d)				
<i>Gossypiu m</i> spp.	80	98	-	15	0	0(c)				
<i>Helianthus annuus</i>	85	98	-	5	0	0(c)				
<i>Linum usitatissimum</i> : – predivi lan – uljni lan	92 85	99 99	-	15 15	0 0	0(c) (d) 0(c) (d)		4 4	2 2	
<i>Papaver somniferum</i>	80	98	-	25(b)	0	0(c) (d)				
<i>Sinapis alba</i> : – osnovno sjeme – certificirano sjeme	85 85	98 98	0,3 0,3	- -	0 0	0(c) (d) 0(c) (d)	10 10	2 5		
<i>Glycine max.</i>	80	98	-	5	0	0(c)				

B. Standardi ili drugi uvjeti navedeni u tablici u Poglavlju I. (3) (A) Dodatka 2.:

a) maksimalan sadržaj sjemena naveden u stupcu 5 također uključuje sjeme vrsta od stupca 6 do stupca 11;

b) utvrđivanje ukupnog sadržaja sjemena drugih biljnih vrsti prema broju ne mora biti provedeno, osim ako postoji sumnja da uvjeti iz stupca 5 nisu zadovoljeni;

c) utvrđivanje broja sjemenki *Cuscuta* spp. ne mora biti provedeno, osim ako postoji sumnja da uvjeti iz stupca 7 nisu zadovoljeni;

d) prisutnost jedne sjemenke *Cuscuta* spp. u uzorku propisane mase neće se smatrati nečistoćom, ukoliko drugi uzorak iste mase ne sadrži niti jednu sjemenku *Cuscuta* spp.;

e) sjeme mora biti bez sjemenki *Orobanche* spp.; ipak prisutnost jedne sjemenke *Orobanche* spp. u uzorku od 100 grama neće se smatrati nečistoćom ukoliko drugi uzorak od 200 grama ne sadrži niti jednu sjemenku *Orobanche* spp.

4. Prisutnost štetnih organizama koji umanjuju upotrebljivost sjemena mora biti na najmanjoj mogućoj razini. Posebice, sjeme mora udovoljavati sljedećim standardima ili drugim uvjetima:

A. Tablica:

Vrsta	Štetni organizmi			
	Maksimalan postotak prema broju sjemenki zaraženih štetnim organizmima (ukupno po stupcu)			
	<i>Botrytis</i> spp.	<i>Alternaria</i> spp., <i>Ascochyta linicola</i> (syn. <i>Phoma</i>)	<i>Platyedria gossypiella</i>	<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (maksimalan broj sklerocija ili

		<i>linicola),</i> <i>Colletotrichum lini,</i> <i>Fusarium</i> <i>spp.</i>		dijelova sklerocija u uzorku težine navedene u stupcu 4 Dodatka 3.)
1	2	3	4	5
<i>Brassica napus</i>				10(b)
<i>Brassica rapa</i>				5(b)
<i>Cannabis sativa</i>	5			
<i>Gossypium spp.</i>			1	
<i>Helianthus annuus</i>	5			10(b)
<i>Linum usitatissimum</i>	5	5(a)		
<i>Sinapis alba</i>				5(b)

B. Standardi ili drugi uvjeti navedeni u tablici u Poglavlju I. (4) (A) Dodatka 2.:

- a) u predivom lanu, maksimalan postotak prema broju sjemenki zaraženih *Ascochyta linicola* (syn. *Phoma linicola*) ne smije prijeći jedan;
- b) utvrđivanje sklerocija ili dijelova sklerocija *Sclerotinia sclerotiorum* prema broju ne mora biti provedeno, osim ako postoji sumnja da uvjeti iz stupca 5 ove tablice nisu zadovoljeni.

C. Posebni standardi ili drugi uvjeti koji se odnose na *Glycine max*.:

- a) u pogledu *Pseudomonas syringae* pv. *glycinea* maksimalan broj poduzoraka unutar uzorka od 5000 sjemenki minimalno po partiji podijeljeno u 5 poduzoraka za koje je utvrđeno da su zaraženi navedenim organizmom ne smije prijeći četiri; tamo gdje su sumnjive kolonije utvrđene u svih pet poduzoraka mogu se primijeniti prikladna biokemijska testiranja na sumnjive kolonije izdvojene na preferential medium za svaki poduzorak da bi se potvrdili gore navedeni standardi ili uvjeti;
- b) u pogledu *Diaporthe phaseolorum* maksimalan broj zaraženih sjemenki ne smije prijeći 15%;
- c) maseni udio inertne tvari, kao što je propisano u skladu sa trenutnim međunarodnim metodama testiranja ne smije prijeći 0,3.

U skladu s postupkom navedenom u članku 25. stavku 2. država članica može biti ovlaštena ne provoditi ispitivanja u pogledu specifičnih standarda ili drugih uvjeta ukoliko, na osnovi prijašnjeg iskustva, postoji sumnja da ti standardi ili uvjeti neće biti zadovoljeni.

Poglavlje II. KOMERCIJALNO SJEME

S izuzetkom Poglavlja I., uvjeti navedeni u Dodatku 2. Poglavlju I. primijenit će se na komercijalno sjeme.

DODATAK 3.

MASA PARTIJE I UZORKA

Vrsta	Najveća masa partije (t)	Najveća masa uzorka uzeta iz partije (g)	Masa uzorka za određivanje prema broju predviđeno u
-------	-----------------------------	---	--

			stupcima 5 do 11 Dodatka 2. Poglavlja 1. (3) (A) i stupcu 5 Dodatka 2. Poglavlja 1. (4) (A) (g)
1	2	3	4
<i>Arachis hypogaea</i>	25	1000	1000
<i>Brassica rapa</i>	10	200	70
<i>Brassica juncea</i>	10	100	40
<i>Brassica napus</i>	10	200	100
<i>Brassica nigra</i>	10	100	40
<i>Cannabis sativa</i>	10	600	600
<i>Carthamus tinctorius</i>	25	900	900
<i>Carum carvi</i>	10	200	80
<i>Gossypium spp.</i>	25	1000	1000
<i>Helianthus annuus</i>	25	1000	
<i>Linum usitatissimum</i>	10	300	150
<i>Papaver somniferum</i>	10	50	10
<i>Sinapis alba</i>	10	400	200
<i>Glycine max.</i>	25	1000	1000

Najveća masa partije ne smije prelaziti više od 5 % propisane težine.

DODATAK 4.

CERTIFIKAT O SJEMENU NA PAKIRANJU

A. Traženi podaci

a) Za osnovno i certificirano sjeme

1. »RH pravila i standardi«
2. Tijelo nadležno za certifikaciju i država ili njihova kratica;
3. Mjesec i godina plombiranja mora biti naznačena na način: »plombirano... (mjesec i godina)« ili mjesec i godina posljednjeg službenog uzimanja uzorka za potrebe certifikacije mora biti naznačeno na način: »uzet uzorak... (mjesec i godina)«;
4. Referentni (serijski) broj partije;
5. Vrsta (hrvatski i latinski naziv);
6. Sorta (naziv sorte kao u Sortnoj listi);
7. Kategorija;
8. Država proizvodnje;
9. Neto ili bruto masa;
10. Gdje je naznačena masa, a korišteni su granulirani pesticidi, tvari za peletiranje ili drugi kruti dodaci, navesti vrstu dodataka kao i približan odnos između težine sjetvenih jedinica ili čistog sjemena i ukupne težine;
11. U slučaju sorti koje su hibridi ili inbred linije:
– za osnovno sjeme gdje je hibrid ili inbred linija kojoj sjeme pripada službeno priznata:

ime ove komponente, pod kojim je službeno priznata, sa ili bez preporuke o konačnoj sorti, popraćena, u slučaju hibrida ili inbred linija koji su namijenjeni isključivo kao komponente za konačne sorte riječju »komponenta«,

– za osnovno sjeme u drugim slučajevima:

ime komponente kojoj osnovno sjeme pripada, koja može biti u obliku šifre, praćena preporukom o konačnoj sorti, sa ili bez preporuke na njenu funkciju (mušku ili žensku) i popraćena riječju »komponenta«,

– za certificirano sjeme:

ime sorte kojoj sjeme pripada, popraćena riječju »hibrid«;

12. Gdje je klijavost ponovno ispitana: »ponovno ispitano... (mjesec i godina)« i naziv laboratorija koji je izvršio ponovno ispitivanje. Ti podaci mogu biti na službenoj naljepnici pričvršćenoj na službeni Certifikat o sjemenu na pakiranju.

U skladu s postupkom iz članka 25. stavka 2., država članica može biti oslobođena od zahtjeva za navođenjem botaničkog imena u odnosu na pojedinačne vrste i, gdje je prikladno, na ograničeni period gdje je utvrđeno da nedostatak njegove primjene premašuje prednosti očekivane za stavljanje na tržiste sjemena.

aa) Za certificirano sjeme sintetičke sorte

Informacija zatražena u dijelu a), osim da umjesto imena sorte, bude ime sintetičke sorte (informacija sintetičke sorte i njeni imenici) i maseni udjeli različitih komponenti sorti moraju biti navedeni; dovoljno je dati ime sintetičke sorte ako su maseni udjeli navedeni napismeno kupcu, na zahtjev i da je službeno zabilježen.

b) Za komercijalno sjeme

1. »RH pravila i standardi«

2. »Komercijalno sjeme (nije certificirano u pogledu sorte)«

3. Tijelo nadležno za certifikaciju i država ili njihova kratica;

4. Mjesec i godina plombiranja mora biti naznačena na način: »plombirano (mjesec i godina)«

5. Referentni (serijski) broj partije;

6. Vrsta (hrvatsko i latinsko ime);

7. Područje proizvodnje;

8. Neto ili bruto masa;

9. Gdje je naznačena masa, a korišteni su granulirani pesticidi, tvari za peletiranje ili drugi kruti dodaci, navesti vrsta dodataka kao i približan odnos između težine sjetvenih jedinica ili čistog sjemena i ukupne težine;

10. Gdje je klijavost ponovno ispitana: »ponovno ispitano... (mjesec i godina)« i naziv laboratorija koji je izvršio ponovno ispitivanje. Ti podaci mogu biti na službenoj naljepnici pričvršćenoj na službeni Certifikat o sjemenu na pakiranju.

U skladu s postupkom iz članka 25. stavka 2., država članica može biti oslobođena od zahtjeva za navođenjem botaničkog imena u odnosu na pojedinačne vrste i, gdje je prikladno, na ograničeni period gdje je utvrđeno da nedostatak njegove primjene premašuje prednosti očekivane za stavljanje na tržiste sjemena.

B. Minimalne dimenzije

110 mm × 67 mm.

DODATAK 5.

CERTIFIKAT O SJEMENU NA PAKIRANJU I CERTIFIKAT O SJEMENU UZ
OTPREMNICU U SLUČAJU KADA SJEME NIJE KONAČNO
CERTIFICIRANO, A POŽETO JE U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI

A. Podaci potrebni za Certifikat o sjemenu na pakiranju

- tijelo odgovorno za službeni nadzor i država ili njihovi inicijali;
- vrsta;
- sorta; u slučaju sorti (inbred linija, hibrida), koji su namijenjeni zasebno kao komponente za hibridne sorte, riječ »komponenta« mora biti dodana;
- kategorija;
- u slučaju hibridnih sorti, riječ »hibrid«;
- polje ili referentni (serijski) broj partije;
- neto ili bruto masa;
- riječi: »sjeme nije konačno certificirano«.

U skladu s postupkom iz članka 25. stavka 2., država članica može biti oslobođena od zahtjeva za navođenjem botaničkog imena u odnosu na pojedinačne vrste i, gdje je prikladno, na ograničeni period gdje je utvrđeno da nedostatak njegove primjene premašuje prednosti očekivane za stavljanje na tržiste sjemena.

B. Boja Certifikata o sjemenu na pakiranju

Certifikat o sjemenu na pakiranju je sive boje.

C. Podaci potrebni za Certifikat o sjemenu uz otpremnicu

- tijelo koje izdaje dokument;
- vrsta;
- sorta;
- kategorija;
- referentni broj sjemena (broj deklaracije uz otpremnicu) koje je korišteno za sjetu i ime zemlje ili zemalja koje su certificirale to sjeme;
- polje ili referentni (serijski) broj partije;
- područje kultivirano za proizvodnju partije za koju je izdan dokument;
- količina pobranog ili požetog sjemena i broj pakiranja;
- broj generacija nakon osnovnog sjemena, u slučaju certificiranog sjemena;
- potvrda da su u potpunosti ispunjeni zahtjevi koje usjev od kojeg potječe sjeme mora zadovoljiti;
- gdje je primjenjivo, rezultati preliminarnih analiza sjemena.

DODATAK 6.

Obrazac broj 1

(Naziv i adresa proizvođača – podnosioca prijave)

Telefon:

MB:

Datum:

**PRIJAVA
za stručni nadzor**

(Naziv i sjedište pravne ili fizičke osobe ovlaštene za provođenje stručnog nadzora)

U skladu s člankom 7. stavak 2. Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja prijavljujem sjemenski usjev _____
radi provođenja stručnog nadzora.

Odgovorna stručna osoba za proizvodnju sjemena po ovoj prijavi je

(ime i prezime,
telefon i mobitel)

Sorta ili hibrid	Zasijana sj. kategorija	Linija		Parcela		Predusjev	Datum sjetve	Uvjerenje		Deklaracija	
		Majka	Otac	K.O.	k.č. br.			Broj	Datum	Broj	Datum

M.P.

Potpis odgovorne osobe:

Obrazac broj 2

**Zapisnik broj _____
o obavljenom stručnom nadzoru nad sjemenskim
usjevom**

Podnositelj prijave:

Adresa:

Vrsta: Sorta: Kategorija:

Prijavljena površina za nadzor, ha: Parcела:

Plodored	20__	20__	20__	20__	20__

Broj partije sjemena: _____

Porijeklo – proizvođač: _____

Datum sjetve: _____

Oznaka u polju: DA – NE

Priložen certifikat o sjemenu s pakiranja: DA – NE

Najmanja prostorna izolacija: DA – NE

Sklop usjeva po m_c: _____

Razvojni stadij usjeva: _____

Ujednačenost usjeva: DA – NE

Autentičnost sorte: DA – NE Genetska čistoća u %: _____

Polijeganje u %: _____

ELEMENTI OCJENJIVANJA (broj po nadziranoj jedinici)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Prosjek
1. ATIPIČNE BILJKE:														
Zbroj														
2. DRUGE VRSTE:														
Zbroj														
3. KOROVI PROBLEMATIČNI ZA ODVAJANJE PRI DORADI (latinski naziv):														
Zbroj														
4. ZDRAVSTVENO STANJE (bolesti i štetnici – latinski naziv):														
Zbroj														

Nadzirana površina – ha: _____

Odbijena površina – ha: _____

Priznata površina – ha: _____

Napomena proizvođaču: _____

Procjena prinosa, kg/ha (u zadnjem pregledu) _____

Ukupno kg _____

Usjev se priznaje: DA – NE u kategoriju: _____

Datum pregleda: _____

Potpis odgovorne osobe

Potpis nadzornika

Obrazac broj 3

Zapisnik broj _____/I
o obavljenom stručnom nadzoru nad sjemenskim
usjevom stranooplodnog bilja

Podnositelj prijave:

Adresa:

Vrstá:

Hibrid:

Linija:

Prijavljena površina za nadzor, ha: Parcela:

Hravijena površina za nadzor, ha. Porezna

Plodored	20__	20__	20__	20__	20__

Broj partije sjemena: majka otac:

Porijeklo – proizvođač: majka: otac:

Datum sjetve: majka: otac:

Oznaka u polju: DA – NE Priložen Certifikat o sje

menu s pakiranja: DA – NE

Najmanja prostorna izolacija: DA – NE Ujednačenost usjeva: DA – NE

Razvojni stadij usjeva: Autentičnost linije: DA – NE

Sklop usjeva po m²: majka: otac:

ELEMENTI OCJENJIVANJA (broj po nadziranoj jedinici)

Zbroj | | | | | | | | | | |

Nadzirana površina – ha: _____ Odbijena površina – ha: _____

Priznata površina – ha: _____

Napomena proizvođaču: _____

Datum pregleda: _____

Potpis odgovorne osobe

Potpis nadzornika

Obrazac broj 4

**IZVJEŠĆE
o obavljenom stručnom nadzoru nad sjemenskim
usjevom _____ godine**

Red. broj	DOBAVLJAČ		SORTA, HIBRID	KATEGORIJA SJEMENA		POVRŠINA ha		PROCJENA PRINOSA kg
	Naziv	Adresa		Zasijana	Priznata	Zasijana	Priznata	

Datum, _____

Izvješće sastavio:

Obrazac broj 5

**UVJERENJE
o priznavanju sjemenskog usjeva broj _____**

1. Dobavljač registriran za proizvodnju sjemena

2. Sjedište (adresa):

3. Vrsta sjemena (naziv na hrvatskom i latinskom jeziku):

4. Sorta – hibrid – samooplodna linija:

5. Godina proizvodnje:

6. Podrijetlo proizvedenog sjemena:

a) Naziv i sjedište proizvođača sjemena:

b) Broj i datum certifikata o sjemenu uz otpremnicu:

7. Površina sjemenskog usjeva (ha):

8. Ukupni prinos naravnog sjemena u kg:

Na temelju članka 15. stavka 2. Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja

(»Narodne novine«, broj 140/2005), zapisnika broj _____ od _____ o obavljenom stručnom

nadzoru, **priznaje se sjemenski usjev, kategorija _____**

Mjesto i datum:

M.P.

(potpis)

Obrazac broj 6

EVIDENCIJA O IZDANIM UVJERENJIMA _____ godine

Red. broj	Naziv i sjedište dobavljača sjemena	PODACI O SJEMESKOM USJEVU					
		Vrsta	Sorta hibrid	Kateg. sjem.		Parcela	
1	2	3	4	5	6	Ha	Broj Naziv

Broj zapisnika	Datum zapisnika o obavljenom stručnom nadzoru						
	I pregled	II pregled	III pregled	IV pregled	V pregled	VI pregled	VII pregled

9	10	11	12	13	14	15	16

Rezultati obavljenog stručnog nadzora – razlozi odbijanja							
Priznato ha	Procjena prinosa ukupno kg	Odbijeno ha	Razlozi odbijanja				
			Bolesti i štetnici	Korovi	Primjese	Ostali razlozi	
17	18	19	20	21	22	23	

IZDANO UVJERENJE	
Broj	Datum
24	25

Obrazac broj 7

EVIDENCIJA O ZASNOVANOJ PROIZVODNJI

Redni broj	Proizvodna površina (broj parcele)	Masa proizvedenog sjemena	Vrsta	Sorta	Posijano sjeme (Certifikat o sortnosti)	Proizvedena kategorija	Broj uvjerenja

Obrazac broj 7a

EVIDENCIJA O MASI PREUZETOG SJEMENA

Obrazac broj 7b

EVIDENCIJA UVEZENIH KOLIČINA SJEMENA

Red. broj	Vrsta	Sorta	Kategorija	Zemlja proizvodnje	Zemlja izvoza	Nadležno tijelo koje je izdalo i broj dokumenta			Količina sje	
						Fitosanitarni cert.	Cert. o sortnosti	Cert. o kakvoći	kg	Broj pakiranja
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Obrazac broj 7c

EVIDENCIJA O DORAĐENOM SJEMENU

Redni broj	Naziv i sjedište dobavljača sjemena	Vrsta	Sorta	Kategorija	Masa naturalnog sjemena	Masa dorađenog sjemena	Broj
1	2	3	4	5	6	7	

POMOĆNA EVIDENCIJA (proizvođača odnosno doradivača)

Obrazac broj 8

Naziv (ime) i sjedište podnositelja zahtjeva

ZAHTJEV ZA IZDAVANJE CERTIFIKATA O SJEMENU BR.

1. Biljna vrsta _____
 2. Sorta _____
 3. Kategorija _____
 4. Dobavljač _____
 5. Broj Uvjerenja o priznavanju usjeva, Certifikat o sortnosti za sjeme iz uvoza

 6. Broj izvornog certifikata (u slučaju prepakiranja)

 7. Zemlja porijekla sjemena

Redni broj	Broj Certifikata o izvješća o proizvodnje	Broj partije	Godina pakiranja ili broj pakiranja	Masa jednog pakiranja ili broj pakiranja	Naziv preparata za dezinfekciju	Naziv i veličina frakcije
------------	---	--------------	-------------------------------------	--	---------------------------------	---------------------------

	sjemenu	kakvoći			zrna		sjemena	

8. Vrsta certifikata na pakiranju (samoljepiva, za prošivanje, za vezanje)

Datum podnošenja zahtjeva
Podnositelj zahtjeva

M.P.

Obrazac broj 8a

Naziv (ime) i sjedište podnositelja zahtjeva

**– ZAHTJEV ZA IZDAVANJE CERTIFIKATA O SJEMENU BR. _____ U
SLUČAJU PONOVLJENOG PAKIRANJA, PLOMBIRANJA I OZNAČAVANJA**

1. Biljna vrsta _____

2. Sorta _____

3. Kategorija _____

4. Dobavljač _____

5. Broj Uvjerenja o priznavanju usjeva, Certifikat o sortnosti za sjeme iz uvoza

6. Broj izvornog certifikata (u slučaju prepakiranja)

7. Zemlja porijekla sjemena _____

Redni broj	Broj Certifikata o sjemenu	Broj izvješća o kakvoći	Godina proizvodnje	Masa partije	Masa jednog pakiranja ili broj zrna	Broj pakiranja	Naziv preparata za dezinfekciju sjemena	Naziv i veličina frakcije

8. Vrsta certifikata na pakiranju (samoljepiva, za prošivanje, za vezanje)

Datum podnošenja zahtjeva
Podnositelj zahtjeva

M.P.

Obrazac broj 9

EVIDENCIJA O IZDANIM CERTIFIKATIMA O SJEMENU

Redni broj	Datum	Podnositelj zahtjeva	Broj zahtjeva	Broj certifikata	Broj izvješća o kakvoći	Vrsta	Sorta hibrid	Kategorija	God. proizvodnje	Masa partije kg	Masa jednog pakiranja	Broj pakiranja	Serijski brojevi certifikata na pakiranju	Naziv i veličine frakcije	Broj uvjerenja o priznavanju usjeva
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

Obrazac broj 10

Redni broj	Vrsta	Sorta	Kategorija	Broj partije	Datum podnošenja zahtjeva	Napomena
1	2	3	4	5	6	7

Obrazac broj 11

EVIDENCIJA POJEDINAČNO PO VRSTI I POJEDINOJ SORTI S PODACIMA O KOLIČINI ISPORUČENOG SJEMENA U SKLADU S ČLANKOM 27. STAVAK 3.

Vrsta: _____

Sorta ili hibrid	Količina isporučenog sjemena u kg	Primatelj sjemena (ime, prezime i adresa)	Lokacija sjetve		Zasijana površina u ha
			K.O.	k. č. br.	

Obrazac broj 12

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODNOGA GOSPODARSTVA
SEKTOR INSPEKCIJSKIH POSLOVA
POLJOPRIVREDNA INSPEKCIJA

Klasa: _____

Urbroj: _____

ZAPISNIK
o uzimanju uzorka za inspekcijske potrebe

1. Naziv i sjedište vlasnika sjemena: _____
2. Redni broj partije sjemena: _____
3. Broj certifikata o sjemenu uz otpremnicu: _____
4. Broj pakiranja: _____
5. Vrsta i oblik ambalaže: _____
6. Podaci iz certifikata uz otpremnicu
7. Osnovni podaci o sjemenu
 1. (biljna vrsta, narodno i latinsko ime)
 2. (sorta, hibrid)
 3. (kategorija)
 4. (godina proizvodnje)
 5. (proizvođač)
 6. (uvorik)
 7. (broj dokumenta o sorticeti)
 8. (količina, kg)
 9. (broj pakiranja u partiji i neto masa jednog pakiranja)
 10. (serijski brojevi deklaracija na ambalaži)
 11. (naziv preparata kojim je tretirano)
 12. (broj sjemenki ili dimenzije frakcije)
8. Način zatvaranja, plombiranja i označavanja
 - (prošivanjem, lijepljenjem, vezanjem)
9. Mjesto uzimanja uzorka: _____
10. Uvjeti smještaja skladištenja:
(podno skladište, polica u trgovini, silos, kamion, vagon, brod, visina hrpe i sl.)
11. Podaci o otpremi:
(broj i datum otpremnice, tovarnog lista, broj kamiona, vagona)
12. Količina sjemena od koje je uzorak uzet: _____
13. Specifične okolnosti:
Uzorak je uzet na propisan način. Na uzorku obaviti ispitivanje čistoće, klijavosti, energije klijanja i zdravstvenog stanja sjemena.
- Mjesto i datum: _____

VLASNIK SJEMENA

INSPEKTOR

